

Програма факультативного курсу із
зарубіжної літератури

Іспанська література

Автор-укладач: Швидка Надія Анатоліївна, учитель-методист зарубіжної літератури Кантакузівської ЗОШ I-III ступенів Драбівської районної ради Черкаської області

Програма спецкурсу «Історія іспанської літератури»

Клас	Семестр	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік	Види занять і кількість годин	Форма контролю
10 або 11	I-II	1	35	лекційні – 16 семінарські – 8 практичні – 8 екскурсії – 3	Контрольна робота – 3 Презентація творчої роботи – 1 або тестування (за вибором учителя)

Пояснювальна записка.

Спецкурс «Історія іспанської літератури» створений як додаток до курсу «Зарубіжна література» в профільних гуманітарних класах.

Головні завдання:

- ознайомлювати учнів з основними художніми відкриттями іспанської літератури; життям і творчістю видатних іспанських письменників, особливостями їх індивідуального стилю;
- трактувати літературні твори як мистецькі явища;
- розвивати творчі здібності школярів, вміння творчо мислити та аналізувати художній твір;
- виховувати повагу до інших національних традицій, толерантність до іншої точки зору.

Запропонована структура спецкурсу подана в історико-літературному плані і включає період розвитку іспанської літератури від зародження (12 ст.) до етапу повторного розквіту (20 ст.). Спецкурс може читатись в 10 чи 11 класах.

Дата	№ з/п	К-ть Г-д	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня навченості учнів
	1	1	Вступний урок. Загальна характеристика, періодизація іспанської літератури. Огляд.	Учень: <i>характеризує</i> основні особливості, періодизацію, визначає місце іспанської літератури в світовому літературному процесі.
	2	5	Період зародження іспанської літератури Період зародження іспанської літератури, жанрові особливості цього періоду (романси, історичні хроніки, повчальна та придворна література, лицарські романи). Огляд.	Учень: <i>знає</i> та виділяє жанрові особливості давньої літератури; характерні риси лицарського роману, сюжет та особливості композиції твору; <i>аргументує</i> власні думки, з допомогою вчителя аналізує вивчений матеріал; <i>складає</i> план усного виступу та відгук про літературний твір; <i>уміє</i> описати картину, <i>знає</i> історію її створення, <i>готує</i> виступ або презентацію. <i>Знає</i> теорію літератури. <i>Підбирає</i> за допомогою учителя культурологічний матеріал.
	3		«Пісня про мого Сіда» -- найдавніший твір іспанської літератури.	
	4		Полум'яний патріотизм, побожність, принципи лицарської честі, вірності королю в «Пісні про мого Сіда»	
	5		«Амадіс Галльський» -- один із перших лицарських романів.	
	6		Особливості лицарського роману. Вплив «Амадіса Галльського» на поезію та прозу нової Європи.	
	7	12	«Золоте століття» -- період розквіту іспанської літератури	Учень: <i>характеризує</i> епоху,
		1	«Золоте століття» -- період розквіту іспанської літератури (XVI-XVII ст.). Відродження. Бароко. Література епохи Відродження, розмаїття жанрів. Зародження іспанської гуманістичної драми.	<i>визначає</i> основні особливості іспанського Відродження та Бароко; <i>аргументує</i> власні думки; <i>готує</i> виступ або презентацію, <i>вміє</i> описати картину, <i>знає</i> історію її створення; <i>слухає</i> класичну музику;

			<i>*Вчиться аналізувати твори мистецтва.</i>
8	1	Великий іспанський драматург. Поет і прозаїк Лопе де Вега.	Учень: <i>пояснює новаторський характер драм Лопе де Вега, знає сюжет та особливості композиції, вміє визначати основні теми твору; характеризує героїв драми, пише власні твори.</i>
9	1	Життєвий і творчий шлях письменника. «Нова комедія – якісно новий тип драми.	
10	1	«Фуєте Овехуна». Реальна основа твору. Характеристика образів п'єси.	
11	1	Розвиток жанру новели в іспанській літературі 17 ст. (Лопе де Вега, Тірсо де Моліно, Педро Кальдерон, Мігель де Сервантес).	Учень: <i>пояснює особливості повчальних новел Сервантеса, висловлює особисте ставлення до проблем, які порушуються в новелах.</i>
12	1	М. де Сервантес «Дидактичні новели». Особливості повчальних новел Сервантеса.	<i>визначає основні особливості іспанського бароко.</i>
13	1	Іспанське бароко, його особливості і представники.	
14-15-	2	Життя і творчість Педро Кальдерона. Барочна драматургія. Огляд.	Учень: <i>аналізує один із творів Кальдерона (за вибором).</i>
16	1	«Гонгоризм» та «концептизм» в іспанській поезії 17 ст. Поєднання народних мотивів та вишуканих художніх прийомів в творчості Луїса де Гонгора.	ТЛ Дає визначення понять «золоте століття», «нова комедія», барочна драматургія, гонгоризм, концептизм, неокласицизм.
17	1	Період неокласицистичного занепаду 18 ст. – період неокласицистичного занепаду та наслідування в іспанській літературі. (Загальна характеристика).	Учень: <i>знає та виділяє основні тенденції розвитку іспанської літератури кінця ХІХ початку ХХ століття.</i>
18	1	Повторний розквіт іспанської літератури. 2 пол. 19 ст. – 20 ст. – відновлення та повторний розквіт іспанської літератури.	Учень: <i>знає основні факти творчого шляху письменника, сюжет, композицію, систему образів творів;</i>
19-20	2	Творчість Густаво Адольфо Беккера (1836-1870рр.) як	<i>вміє аналізувати твір з урахуванням його</i>

		завершальний етап романтичного мистецтва.	художніх особливостей; <i>виявляє</i> основну
21-22	2	Зразки регіоналістської прози у II пол. XIX ст.: Хосе Марія де Переда, П.А.Аларкон, Хуан Валера.	проблематику твору; <i>визначає</i> ідейно-художню роль деталі в творі; <i>аргументує</i> власну
23-24.	2	Беніто Перес Гальдос (1843-1920) – відомий іспанський романіст II пол. XIX ст.-поч. XX ст. Цикл «Сучасні романи».	думку; <i>створює</i> усні та письмові твори, різні за обсягом, характером і жанром; <i>готує</i> реферат
25	1	Б.П.Гальдос «Милий Мансо» -- роман-сповідь. Образ Максимо Мансо.	на літературну тему за кількома джерелами.
26	1	Викриття цинізму, безпринципності, меркантильності буржуазного суспільства в творі. Особливості іспанського натуралізму. Молодше покоління письменників-реалістів (Емілія Педро Басан, Кларин, Армандо Паласій Вальдес).	ТЛ Дає визначення понять «регіоналістська проза», «покоління катастрофи», модернізм, підбирає культурологічний матеріал.
27-28	2	Творчість Вікенте Бласко Ібаньеса. Конфлікт обдарованої молодої людини з суспільством в романі «Кров і пісок». Феєрична кар'єра і загибель «зірки кориди» Хуана Гальярдо.	Учень: <i>знає</i> основні факти творчого шляху письменника, сюжет твору; <i>вміє</i> аналізувати твір з урахуванням його
29	1	«Покоління катастрофи» в іспанській культурі. Трагічне сприйняття у творчості Мігеля де Унамуну.	художніх особливостей; <i>виявляє</i> основну проблематику твору;
30	1	Модерністські пошуки Антоніо Мачадо.	<i>визначає</i> ідейно-художню роль деталі в творі; <i>аргументує</i> власну
31	1	Хуан Рамон Хіменес (1881-1958) – пошуки краси як новий етап в розвитку модерністської поетики. Огляд.	думку; <i>створює</i> усні та письмові твори, різні за обсягом, характером і жанром; <i>готує</i> реферат
32-33	2	Розвиток драматургії. Хасінто Банавенте – лауреат Нобелівської премії. «Гра інтересів» -- одна з кращих п'єс драматурга.	на літературну тему за кількома джерелами; підбирає культурологічний матеріал.
34	1	Основоположник тремендизму –	Учень: <i>готує</i> реферат на

			Каміло Хосе Села. Твір «Вулик». Огляд.	літературну тему за кількома джерелами. ТЛ Дає визначення понять: тремендизм.
	35	1	Підсумковий урок.	Презентація власного доробку учня.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев М., Жирмунский В., Мокульский С, Смирнов А. История западноевропейской литературы. Средние века и Возрождение. — М., 2000.
2. Більчук М., Едуард Д., Лабащук О. Зарубіжна література. 8—11 класи: Матеріали для творчих робіт. — Тернопіль, 2003. - 432 с
3. Від авангарду до постмодернізму: Посібник-хрестоматія із зарубіжної літератури для 11 класу середніх навчальних закладів з українською мовою навчання / За ред. Ю.І. Ковбасенка. — К: Грамота, 2006. — 936 с.
4. Зарубежная литература XX века. Под. Ред. З.Т. Гражданской. – М.: Просвещение. 1973. – 752 с.
5. Зарубіжна література XIX століття. Хрестоматія. /Упорядник Прокопович В.О. – К.: Педагогічна преса, 2000. - 512 с.
6. Зарубіжна література. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів 10-12 класи. Суспільно-гуманітарний, художньо-естетичний, філологічний та спортивний напрями./ Укладачі Ковбасенко Ю.І., Гребницький М.Г., Недайнова Т.Б., Баліна К.Н., Бітківська В.Г., Тригуб І.А., Покатілова О.О. – К.: Грамота, 2009. - 56 с.
7. Зарубіжна література. 8—11 класи: Програми для класів філологічного, художньо-естетичного, фізико-математичного, спортивного та універсального профілів середньої загальноосвітньої школи з українською мовою навчання / Наук. ред. Д.С.Наливайко, кер. авт. колективу Ю.І.Ковбасенко // Всесв. література в середи, навч. закладах України. — 2003. — № 7-8. - С. 34-60.
8. Історія зарубіжної літератури. Середні віки і Відродження. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. – Львів: Вища школа, 1982. – 440 с.
9. Методична розробка до курсу «Історія зарубіжної літератури XVII—XVIII ст.» для студентів філологічного факультету і факультету іноземних мов / Уклад. Н. Грабченко, О.Рожина. - Харків: ХНУ, 2003. - 44 с

10. Модернізм: визначення, теорія, практика // Тема. На допомогу вчителю зарубіжної літератури. – 1999. - №3. – 128с.
11. Наливайко Д., Шахова К., Нагорна Н., Кисельова Л. Зарубіжна література: Підручник для 10-го класу. — К.: Світ знань, 2004.
12. Хроменко І. А Каталог-путівник учителя зарубіжної літератури. 2005—2006. — Тернопіль: Мандрівець, 2007. — 136 с
13. Шалагінов Б. Зарубіжна література. Від античності до першої половини ХІХ століття: Хрестоматія. — К.: Вежа, 2003. - 432 с